

9 SKLADNOST POSLOVANJA

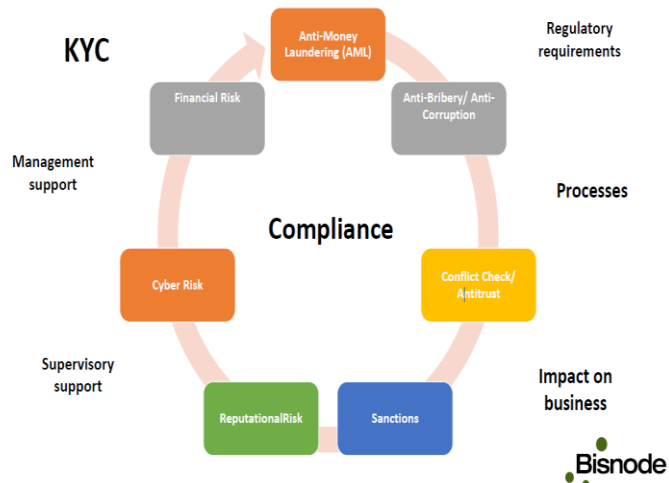
Kot podjetnik se boste pri poslovanju hitro soočili tudi s potencialnimi nepravilnostmi, ker ne poznate nevarnosti in se enostavno ne zavedate, kje vse prežijo na vas, da ne boste poslovali skladno z zakoni in predpisi, ki so relevantni za poslovanje vaših podjetij – npr. [GDPR](#) (z digitalizacijo se je povečal obseg zbiranja podatkov, pretok informacij o posameznikih v zasebnem in poslovnem življenju je hitrejši in močnejši, potreba po varovanju podatkov je visoka, saj pride zlahka do nezakonite, nepoštene, nepregledne obdelave in uporabe, zlorab ... Podatke se sme uporabljati le za namene, za katere obstaja soglasje, npr. podatke, ki ste jih pridobili kot trgovec z izdelki, ob katerih nakupu je kupec dal [soglasje](#), da mu lahko pošiljate oglasna sporočila z namenom neposrednega trženja na svoj elektronski naslov); [Zakon o gospodarskih družbah](#), ki obravnava tudi poslovanje med [povezanimi osebami](#) (npr. vaš s. p. posluje s s. p. vašega partnerja – moža ali žene, kar lahko zbudi sum o nedovoljenih transakcijah; posojilo med povezanimi osebama in obračun previsokih obresti; obračunavate potne stroške za družinskega člana, ki je bil npr. nekaj časa zaposlen v vašem podjetju, v času obračuna pa ni več in še bi lahko naštevali); [Obrtni zakon](#) (paziti morate, da vaša dejavnost ne spada pod obrtno, saj to lahko zahteva drugačne pogoje za njeno opravljanje, npr. [obratno dovoljenje](#) za popravila in vzdrževanje računalnikov); [Zakon o inšpekcijskem nadzoru](#) (npr. imate trgovino, prodajate živila – inšpektorji lahko opravijo nadzor nad varnostjo, kakovostjo in pravilnim označevanjem živil – lahko, da je prišla direktiva iz EU, da so bile zaznane nepravilnosti pri prevodih deklaracij na izdelkih, kar se smatra kot zavajanje kupca; lahko so na izdelku napisane zdravstvene trditve, ki ne smejo biti na živilih – npr., da čaj iz drobnocvetnega vrbovca pomaga odpravljati težave s prostato; ali pa označenost ekološkega živila z znakom za ekološko certificirano živilo, kar je list z zvezdicami na zeleni podlagi, s pripisom eko kontrolnega mesta in njegove oznake, da se lahko zagotovi sledljivost izdelkov – da se dokaže, da je živilo res iz ekološke pridelave ipd.). Lahko pa se zgodi, da v nepravilno poslovanje vodi npr. vedno večja želja po dobičku in pride posledično do kršitve zakonov ter predpisov, utaje davkov, tudi npr. financiranja terorizma. Poslovanje, ki ni skladno z zakonodajo in predpisi povzroča stroške, povezane tudi s tožbami in odškodninami. Kot podjetnik si želite biti pred konkurenco, vendar pa lahko z eno napako uničite leta truda, ki ste ga vložili v razvoj svojega podjetja.

Z nepravilnostmi v poslovanju se ukvarja t. i. skladnost poslovanja ali »compliance«, **ki pomeni upoštevati interna in eksterna pravila poslovanja.**

Zakonodajni okvir, ki je bil sprejet 20. 10. 2016, je [Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma](#) (ZPPFDT). Zakon se nanaša na 30 % aktivnega gospodarstva v Sloveniji in vsebuje precej novosti, ki se nanašajo npr. na širitev kroga zavezancev, na pristop, ki temelji na oceni tveganja, na obveznost, da se preverijo stranke pri občasnih transakcijah nad 1.000 EUR, na posebnosti pri poslovanju z elektronskim denarjem, na sporočanje podatkov o transakcijah nad 15.000 EUR itd. V podjetjih bi morali imeti t. i. »kodekse ravnanja«. Če poslujete na mednarodni ravni, morate paziti na slamnata podjetja s sedežem v tujini iz rizičnih držav, poznati je treba pogoj za skladnost poslovanja: »poznate svojo stranko KYC/V« (»Know your Customer/Vendor«). Sam proces preverjanja »identitete« strank se pogosto uporablja kot sinonim za »skrben pregled strank«, da se prepričate, da le-te delujejo skladno s predpisanimi zakoni.

Kot podjetniki se boste morali izogibati tveganjem neskladnega poslovanja, če se le da, z informacijami, ki jih imate na voljo.

Slika 1: Tveganja, vezana na skladnost poslovanja

Vsako podjetje/podjetnik (manjše in večje) lahko z ustreznim vodenjem svojega poslovanja ter implementacijo ukrepov za skladno poslovanje poveča ugled in vrednost svojega podjetja.

Kako je to najlažje narediti v praksi:

1. Pozanimajte se, katerim zakonom je dejavnost vašega podjetja podrejena, da ste prepričani, kaj sploh morate narediti. To upoštevajte v najširšem možnem smislu (inšpektorati, zbornice, potrebni certifikati, ZPPDT-1 ...). Pri tem naj vam bo v pomoč računovodstvo, če ga imate, ali odvetnik.
2. Tudi kot manjše podjetje lahko vzpostavite tako imenovani »code of conduct« ali Kodeks ravnanja. Ključno je, da dokument povzema vrednote vašega podjetja, da ga podpirate v vodstvu podjetja in da so zaposleni seznanjeni s tem dokumentom ter se skladno z njim ravna. Dokument objavite na svojih spletnih straneh, da je dostopen morebitnim poslovnim partnerjem in kupcem.
3. Enkrat letno izvedite interno delavnico za skladnost poslovanja; izhajajte iz zelo praktičnih in osnovnih primerov: kako ravnamo s sodelavci, dobavitelji, kupci in drugimi deležniki; ali imate v podjetju vrednote, ki podpirajo skladno poslovanje; naredite »stresni test« - ali bi zaposleni javili nemoralno ali celo protizakonito vedenje; ali ste vzpostavili točko (elektronski naslov, zaprto skrinjo, kontaktno osebo), kamor zaposleni lahko javijo morebitno neetično početje; kako boste ravnali v primerih ustrahovanja.
4. Katera orodja za pridobivanje informacij imate in jih pridobivate (splet, komercialna orodja, izjave partnerjev, neformalne informacije ...); katera tveganja so za vas pomembna in kako jih opredeljujete (primer: ali boste v primeru najcenejšega dobavitelja sodelovali z njim, kljub temu da ima slab ugled na trgu v povezavi z ekološkim upravljanjem svojih odpadkov). Vsako odločitev podkrepite z dokumentacijo, ki jo hranite za sodelavce ali morebitno inšpekcijo.
5. Ko poslujete v tujini, se pozanimajte, katerim zakonom pa tudi poslovnim praksam morate slediti v zvezi s skladnostjo in lokalno zakonodajo. Pri tem je pomembno, da izkazuje že na začetku dokument, kot je »code of conduct« in vzpostavljen proces KYC, ker boste v očeh partnerjev lažje pridobili kredibilnost in zaupanje.

Ko govorite o skladnosti, imejte vedno v mislih »lead by example« oziroma voditi z vzorom. Od svojih zaposlenih ne morete pričakovati boljšega razumevanja ali vedenja, kot ga izkazuje sami. Skladnost poslovanja deluje kot abstraktna slika, ki bi jo vsi imeli doma na steni, vendar si jo lahko le malokdo privošči.